

Dokument z posiedzenia

**B10-0057/2024 }
B10-0058/2024 }
B10-0059/2024 }
B10-0060/2024 }
B10-0061/2024 }
B10-0063/2024 } RC1**

18.9.2024

WSPÓLNY PROJEKT REZOLUCJI

złożony zgodnie z art. 136 ust. 2 i 4 Regulaminu

zastępujący tym samym następujące projekty rezolucji:

B10-0057/2024 (PPE)
B10-0058/2024 (The Left)
B10-0059/2024 (Renew)
B10-0060/2024 (ECR)
B10-0061/2024 (S&D)
B10-0063/2024 (Verts/ALE)

w sprawie niszczycielskich powodzi w Europie Środkowej i Wschodniej, ofiar śmiertelnych oraz gotowości UE do działania w razie takich klęsk spotęgowanych przez zmianę klimatu (2024/2817(RSP))

Bartosz Arłukowicz, Andrey Novakov, András Tivadar Kulja, Siegfried Mureşan, Lídia Pereira, Peter Liese, Ioan-Rareş Bogdan, Daniel Buda, Andrzej Buła, Dan-Ştefan Motreanu, Virgil-Daniel Popescu, Adina

RC\1306834PL.docx

PE764.075v01-00 }
PE764.076v01-00 }
PE764.077v01-00 }
PE764.078v01-00 }
PE764.079v01-00 }
PE764.081v01-00 } RC1

Vălean, Dolors Montserrat, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Gheorghe Falcă, Mircea-Gheorghe Hava, Miriam Lexmann, Zoltán Tarr, Dóra Dávid, Gabriella Gerzsenyi, Andrzej Halicki, Krzysztof Hetman, Monika Hohlmeier, Adam Jarubas, Dariusz Joński, Kinga Kollár, Eszter Lakos, Magdalena Adamowicz, Krzysztof Brejza, Borys Budka, Kamila Gasiuk-Pihowicz, Marcin Kierwiński, Łukasz Kohut, Ewa Kopacz, Janusz Lewandowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Jagna Marczulajtis-Walczak, Mirosława Nykiel, Jacek Protas, Bartłomiej Sienkiewicz, Michał Szczerba, Michał Wawrykiewicz, Marta Wcisło, Daniel Caspary, Christine Schneider, Andrea Wechsler, Ralf Seekatz
w imieniu grupy PPE

Mohammed Chahim, Tiemo Wölken, Marcos Ros Sempere, Andreas Schieder, Krzysztof Śmiszek, Dan Nica, Klára Dobrev, Victor Negrescu, Maria Grapini, Mihai Tudose, Gabriela Firea, Adrian-Dragoș Benea, Claudiu Manda, Gheorghe Cârciu, Ștefan Mușoiu, Vasile Dîncu, Csaba Molnár, Joanna Scheuring-Wielgus, Robert Biedroń, Sakis Arnaoutoglou, Evelyn Regner, Hannes Heide, Elisabeth Grossmann, Günther Sidl
w imieniu grupy S&D

Waldemar Buda, Roberts Zīle, Pietro Fiocchi, Ivaylo Valchev, Ondřej Krutílek, Claudiu-Richard Târziu, Veronika Vrecionová, Geadis Gadi, Georgiana Teodorescu, Gheorghe Piperea, Șerban-Dimitrie Sturdza, Adrian-George Axinia, Waldemar Tomaszewski, Alexandr Vondra, Daniel Obajtek, Małgorzata Gosiewska, Jacek Ozdoba, Patryk Jaki, Adam Bielan, Joachim Stanisław Brudziński, Michał Dworczyk, Jadwiga Wiśniewska, Kosma Złotowski, Marlena Małąg, Arkadiusz Mularczyk, Beata Szydło, Dominik Tarczyński, Mariusz Kamiński, Tobiasz Bocheński, Maciej Wąsik, Bogdan Rzońca, Anna Zalewska
w imieniu grupy ECR

Michal Wiezik, Martin Hojsík, Ludovít Ódor, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Lucia Yar, Ľubica Karvašová, Marjan Šarec, Dan Barna, Sigrid Friis, Yvan Verougstraete, Grégory Allione, Benoit Cassart, Olivier Chastel, Hilde Vautmans, Vlad Vasile-Voiculescu, Anna Stürngkh, Ilhan Kyuchyuk, Gerben-Jan Gerbrandy, Michał Kobosko
w imieniu grupy Renew

Sara Matthieu
w imieniu grupy Verts/ALE

Jonas Sjöstedt, Younous Omarjee
w imieniu grupy The Left

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie niszczycielskich powodzi w Europie Środkowej i Wschodniej, ofiar śmiertelnych oraz gotowości UE do działania w razie takich klęsk spotęgowanych przez zmianę klimatu (2024/2817(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Ramową konwencję ONZ w sprawie zmian klimatu (UNFCCC), a w szczególności porozumienie paryskie z 2015 r., które weszło w życie 4 listopada 2016 r.,
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych o różnorodności biologicznej,
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ,
- uwzględniając przeprowadzoną w 2019 r. przez Komisję ocenę adekwatności ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy w sprawie ochrony wód podziemnych, dyrektywy w sprawie środowiskowych norm jakości oraz dyrektywy powodziowej (SWD(2019)0439),
- uwzględniając komunikat Komisji z 24 lutego 2021 r. pt. „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu” (COM(2021)0082),
- uwzględniając rezolucję z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu¹,
- uwzględniając wytyczne Komisji z 26 lipca 2023 r. dotyczące strategii i planów państw członkowskich w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu,
- uwzględniając rezolucję z dnia 15 września 2022 r. w sprawie konsekwencji suszy, pożarów i innych ekstremalnych zjawisk pogodowych – zwiększenie starań UE w walce ze zmianą klimatu²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie Europejskiego Dnia Ofiar Światowego Kryzysu Klimatycznego³,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) nr 1/2024 z 11 marca 2024 r. pt. „Europejska ocena ryzyka związanego z klimatem”,
- uwzględniając komunikat Komisji z 12 marca 2024 r. pt. „Zarządzanie ryzykiem klimatycznym – ochrona obywateli i dobrobytu” (COM(2024)0091),

¹ Dz.U. C 445 z 29.10.2021, s. 156.

² Dz.U. C 125 z 5.4.2023, s. 135.

³ Dz.U. C, C/2024/488 z 23.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/488/oj>.

- uwzględniając sprawozdanie EEA nr 3/2024 z 15 maja 2024 r. pt. „Responding to climate change impacts on human health in Europe: focus on floods, droughts and water quality” [Reagowanie na wpływ zmiany klimatu na zdrowie ludzi w Europie – powódzie, susze i jakość wody w centrum uwagi],
 - uwzględniając sprawozdanie końcowe z dialogu na temat odporności, opublikowane w lipcu 2024 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji z 29 maja 2024 r. w sprawie oceny Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności – wzmacnianie gotowości Unii na wypadek sytuacji wyjątkowej (COM(2024)212),
 - uwzględniając oświadczenie Komisji z 18 września 2024 r. pt. „Niszczycielskie powódzie w Europie Środkowej i Wschodniej, ofiary śmiertelne oraz gotowość UE do działania w razie takich klęsk spotęgowanych przez zmianę klimatu”,
 - uwzględniając art. 136 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że ulewne deszcze i silne wiatry dramatycznie wpłynęły na Europę Środkową i Wschodnią, w szczególności Austrię, Czechy, Niemcy, Polskę, Rumunię, Słowację i Węgry, powodując powódzie, które doprowadziły do ofiar śmiertelnych i szkód na dużą skalę; mając na uwadze, że ucierpiała znaczna część terytoriów tych krajów, zwłaszcza regiony słabiej rozwinięte mające gorszą infrastrukturę oraz regiony rolnicze;
- B. mając na uwadze, że nie można wskazać konkretnych przyczyn poszczególnych ekstremalnych zdarzeń pogodowych; mając na uwadze, że według Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu i zgodnie z Europejską oceną ryzyka związanego z klimatem (EUCRA) kryzys klimatyczny prowadzi do częstszych i intensywniejszych ekstremalnych zdarzeń pogodowych, takich jak powódzie, burze i fale upałów, przez co opady i burze są gwałtowniejsze, fale upałów bardziej uciążliwe, a susze groźniejsze;
- C. mając na uwadze, że w pierwszej ocenie EUCRA oraz w komunikacie Komisji pt. „Zarządzanie ryzykiem klimatycznym – ochrona obywateli i dobrobytu” zauważono, że Europa jest najszybciej ocieplającym się kontynentem na świecie, a ekstremalne zjawiska, takie jak pożary, susze i powódzie, występują w Europie coraz częściej w wyniku zmiany klimatu; mając na uwadze, że latem 2024 r. średnia temperatura w Europie była rekordowo wysoka i przewyższyła o 1,54 °C średnią temperaturę z lat 1991–2020 oraz pobiła poprzedni rekord z 2022 r.⁴; mając na uwadze, że był to 14-miesięczny okres, w którym średnia globalna temperatura powietrza przy powierzchni przekroczyła poziom sprzed epoki przemysłowej o 1,5 °C;
- D. mając na uwadze, że tylko w ciągu ostatnich 30 lat powódzie w całej Europie dotknęły 5,5 mln osób, pochłaniając prawie 3 000 ofiar śmiertelnych i powodując straty

⁴ Copernicus, „[Summer 2024 – Hottest on record globally and for Europe](#)” [Lato 2024 najgorętszym w historii świata i Europy].”

gospodarcze o wartości ponad 170 mld EUR; mając na uwadze, że zmiana klimatu znacznie zwiększa ryzyko powodziowe w całej Europie⁵;

- E. mając na uwadze, że w niektórych częściach dotkniętych regionów Europy Środkowej i Wschodniej w ciągu zaledwie czterech dni spadło trzy czwarte średnich rocznych opadów; mając na uwadze, że skuteczna i skoordynowana współpraca między służbami ratunkowymi oraz szybka transgraniczna wymiana zasobów i wiedzy fachowej pozwoliły uratować życie wielu osób i zapobiec jeszcze poważniejszym stratom; mając na uwadze, że kluczem do skutecznej pomocy w sytuacjach klęsk żywiołowych jest koordynacja na szczeblu UE, łączenie zasobów i wymiana najlepszych praktyk;
- F. mając na uwadze, że podczas powodzi we wrześniu 2024 r. kilka państw członkowskich (Niemcy, Polska, Słowacja, Rumunia i Węgry) uruchomiło usługi szybkiej kartografii satelitarnej w ramach programu Copernicus;
- G. mając na uwadze, że w komunikacie Komisji z 2024 r. zawierającym ocenę Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (UMOL) określono potrzeby i wyzwania stojące przed ochroną ludności w Europie oraz przedstawiono zalecenia dotyczące poprawy skuteczności tego mechanizmu; mając na uwadze, że podkreślono w nim również coraz bardziej złożone i zróżnicowane wyzwania i zagrożenia, przed którymi stoi UE i które obejmują rosnącą liczbę konfliktów oraz katastrof spowodowanych przez człowieka, jak i klęsk żywiołowych, takich jak ekstremalne zdarzenia pogodowe oraz zmieniające się zagrożenia dla bezpieczeństwa, a także ukazano w nim, w jaki sposób zmiany te stanowią znaczne obciążenie dla unijnych ram zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi i dla skuteczności operacyjnej UMOL;
- H. mając na uwadze, że Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) powstał w następstwie tzw. powodzi tysiąclecia, które nawiedziły ten sam region w roku 1997 i 2002; mając na uwadze, że nawet po przeglądzie wieloletnich ram finansowych budżet FSUE jest nadal niewystarczający, aby odpowiednio reagować na poważne klęski żywiołowe i wyrażać europejską solidarność z regionami dotkniętymi klęskami żywiołowymi;
- I. mając na uwadze, że klęski żywiołowe mają negatywny długoterminowy wpływ na spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną na różnych obszarach oraz w różnych regionach i państwach członkowskich UE;
- J. mając na uwadze, że względu na koncentrację na regionach, podejście ukierunkowane terytorialnie, planowanie strategiczne i skuteczny model wdrażania polityki spójności powinna odgrywać kluczową rolę w zapobieganiu klęskom żywiołowym, usuwaniu skutków wstrząsów symetrycznych i asymetrycznych oraz walce ze zmianą klimatu;
- K. mając na uwadze, że rozwiązania oparte na zasobach przyrody mają zasadnicze znaczenie dla zapobiegania katastrofom związanym z warunkami pogodowymi spowodowanymi zmianą klimatu; mając na uwadze, że równiny zalewowe, zdrowe

⁵ Ocena ryzyka związanego z klimatem w UE.

lasa, gleby, wrzosowiska, tereny podmokłe, torfowiska, a także naturalne tereny zielone na obszarach miejskich i wiejskich działają jak bufory przeciwko skutkom zmiany klimatu, ponieważ zatrzymują wodę i łagodzą skutki powodzi i susz;

- L. mając na uwadze, że prowadzenie badań nad ryzykiem powodziowym i przeciwdziałanie powodziom wymaga podejścia holistycznego, które uwzględnia różne czynniki, w tym przemysł, transport, praktyki ubezpieczeniowe, gospodarowanie gruntami, historycznie uzasadnione położenie równin zalewowych, zmiany demograficzne, odpowiedzialność finansową i inne istotne aspekty; mając na uwadze, że EEA zwróciła uwagę, iż najsłabsze grupy i regiony bardziej cierpią wskutek powodzi i innych ekstremalnych zjawisk pogodowych;

Uwagi ogólne

1. wyraża głębokie współczucie i solidarność z ofiarami, ich rodzinami oraz ludźmi i społecznościami dotkniętymi trwającymi ekstremalnymi zdarzeniami pogodowymi i poważnymi powodzią w Europie Środkowo-Wschodniej, w tym w Austrii, Czechach, Niemczech, Polsce, Rumunii oraz na Słowacji i na Węgrzech;
2. pochwała niestrudzone wysiłki i ogromne zaangażowanie zawodowych i ochotniczych oddziałów straży pożarnej, organizacji ratowniczych, wolontariuszy i wojska w krajach dotkniętych powodzią i innymi klęskami żywiołowymi w całej Europie, a także organów krajowych, regionalnych i lokalnych oraz obywateli, którzy ryzykują życie, aby ratować innych oraz chronić domy i infrastrukturę; podkreśla, że służby ratunkowe odgrywają kluczową rolę w ratowaniu osób, ewakuacji obszarów zagrożonych i ochronie mienia w często trudnych warunkach oraz że ich niestrudzone wysiłki i gotowość do działania, nawet z narażeniem własnego życia, przyczyniają się istotnie do ograniczenia skutków klęski żywiołowej;
3. wyraża głębokie zaniepokojenie coraz większą intensywnością i częstotliwością ekstremalnych zdarzeń pogodowych w UE i na świecie, w tym ekstremalnych opadów, powodzi o dużym zasięgu oraz fal upałów i pożarów, a także ich poważnymi i bezpośrednimi skutkami dla zdrowia ludzi i zwierząt, źródeł utrzymania, domów i mieszkań, infrastruktury, gospodarki, rolnictwa, bezpieczeństwa żywnościowego i ekosystemów; podkreśla związek między zmianą klimatu a ekstremalnymi zdarzeniami pogodowymi i podkreśla, jak ważne jest zajęcie się tym powiązaniem w skuteczny i spójny sposób poprzez wzmocnienie zbiorowej reakcji na szczeblu unijnym i międzynarodowym za pomocą skutecznych środków ochrony ludności oraz przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków, aby chronić ludzi, ich źródła utrzymania, gospodarkę i ekosystemy;
4. podkreśla, że utrzymanie możliwości realizacji długoterminowego celu porozumienia paryskiego wymaga wspólnego wysiłku i dalszych działań ze strony wszystkich zaangażowanych państw; wzywa wszystkie strony Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, w tym UE, do podjęcia działań następczych w związku z globalnymi wysiłkami uzgodnionymi w decyzji dotyczącej globalnego przeglądu poprzez ambitne wdrożenie i zwiększenie ustalonych na szczeblu krajowym

wkładów zgodnie z długoterminowym celem porozumienia paryskiego; przypomina, że zgodnie z Europejskim prawem o klimacie UE musi kontynuować wysiłki na rzecz łagodzenia zmiany klimatu, aby osiągnąć ten długoterminowy cel, oraz na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu w celu zwiększenia odporności;

Ochrona ludności i finansowanie pomocy w przypadku klęsk żywiołowych

Ochrona ludności

5. zwraca się do Komisji i państw członkowskich, aby były w gotowości do niezwłocznego wsparcia każdego państwa członkowskiego, które zwraca się o pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych w ramach UMOL; z zadowoleniem przyjmuje propozycję rządu Ukrainy, aby wesprzeć UE poprzez wysłanie służb ratunkowych i sprzętu;
6. podkreśla, że UMOL należy wyposażać w wystarczające i zmodernizowane zasoby w celu zwiększenia gotowości i poprawy budowania zdolności; w związku z tym ubolewa z powodu cięć budżetowych w wysokości 37 mln EUR (w środkach na zobowiązania) i 154,9 mln EUR (w środkach na płatności) na rzecz UMOL (rescEU); wzywa do przyznania dodatkowych środków na odpowiednie linie budżetowe w kolejnych wieloletnich ramach finansowych; wzywa Komisję do rozważenia włączenia kwestii ograniczania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi i zarządzania nim do odpowiednich unijnych programów finansowania, gdyż wszystkie środki wydatkowane w tym obszarze zapobiegą znacznym wydatkom na reagowanie i odbudowę;
7. wzywa Komisję do podjęcia działań następczych w związku z zaleceniami zawartymi w komunikacie z 29 maja 2024 r. oraz do przedstawienia konkretnych propozycji wzmocnienia zdolności reagowania operacyjnego UMOL; wzywa Komisję do szybkiego zakończenia planowanego przeglądu UMOL i jego Centrum Koordynacji Reagowania Kryzysowego w pierwszym roku nowego mandatu Komisji oraz do przedstawienia konkretnych środków służących dalszemu wzmocnieniu i rozwijaniu wspólnej zdolności Unii do reagowania na klęski żywiołowe, takich jak utworzenie unijnych sił ochrony ludności odpowiedzialnych za strategiczne zapasy żywności, wody, leków i sprzętu medycznego, wspieranie wdrażania mobilnych narzędzi wczesnego ostrzegania dla obywateli, wspólne udzielanie nowych zamówień publicznych na potrzeby modernizacji zasobów ochrony ludności oraz wspieranie programów zapewniających szkolenia, sprzęt i wymianę ochotniczych służb ochrony ludności; wzywa Komisję i państwa członkowskie do przyspieszenia utworzenia nowej stałej floty rescEU i zapewnienia jej odpowiedniego finansowania;

Wsparcie finansowe i instrumenty budżetowe

8. wzywa do zapewnienia natychmiastowej pomocy finansowej i technicznej UE dla dotkniętych krajów;
9. wzywa do uruchomienia takich mechanizmów jak FSUE; uważa jednak, że budżet FSUE powinien być współmierny do rosnącej liczby i dotkliwości klęsk żywiołowych w całej Europie; wzywa Komisję do zwiększenia środków europejskiej rezerwy

solidarnościowej (ESR); apeluje, aby Komisja zbadała wszystkie możliwe sposoby na szybsze uruchamianie FSUE; podkreśla zatem znaczenie zapewnienia odpowiedniego finansowania FSUE w następnych WRF; podkreśla ponadto potrzebę rozsądnej elastyczności, ilekroć kraje i regiony otrzymujące pomoc napotykają uzasadnione opóźnienia i wyzwania podczas ubiegania się o przyznane środki finansowe i ich wykorzystywania; wzywa ponadto do utworzenia nadzwyczajnej linii budżetowej, która ułatwi szybką odbudowę dotkniętych obszarów, infrastruktury i gospodarstw domowych, a także inwestycje w środki zapobiegawcze w celu ograniczenia skutków przyszłych ekstremalnych zdarzeń pogodowych;

Polityka regionalna

10. apeluje, aby Komisja udzielała wsparcia technicznego i finansowego regionom nieproporcjonalnie dotkniętym klęskami żywiołowymi zaostrożonymi przez zmianę klimatu, w tym w ramach instrumentów polityki spójności, tak aby żadne państwo członkowskie ani region nie zostały w tyle w wysiłkach na rzecz zwiększenia odporności na zmianę klimatu i gotowości na wypadek klęsk żywiołowych; zwraca uwagę, że pomoc i środki finansowe dla obszarów dotkniętych klęską żywiołową należy udostępnić możliwie szybko, łatwo i elastycznie;
11. zdecydowanie popiera zwiększenie unijnych inwestycji związanych z odpornością regionalną i lokalną w kolejnych WRF, zwłaszcza w ramach polityki spójności; uznaje potrzebę wewnętrznej elastyczności kryzysowej w kontekście finansowania regionalnego w celu zabezpieczenia dodatkowych inwestycji w projekty dotyczące obiektów, które zostały uszkodzone lub uległy zniszczeniu przed ich sfinalizowaniem; proponuje utworzenie specjalnej osi priorytetowej w ramach polityki spójności dla władz lokalnych i regionalnych, aby uwzględnić priorytety pojawiające się w procesie oddolnym, inicjowanym na szczeblu niższym niż krajowy; uważa, że kluczową zasadą powinno być podejście inwestycyjne dostosowane do konkretnych potrzeb na miejscu;
12. ma świadomość, że przyszła polityka spójności UE powinna bardziej koncentrować się na łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowywaniu się do niej; apeluje zatem, aby zagwarantować inwestycje w przystosowanie się do zmiany klimatu oraz zapobieganie klęskom żywiołowym i gotowość na wypadek ich wystąpienia poprzez specjalny cel polityki lub specjalną oś priorytetową w ramach rozwoju regionalnego i ogólnych ram polityki spójności, koncentrację tematyczną albo szczególny warunek podstawowy, umożliwiający zajęcie się pojawiającymi się priorytetami w procesie oddolnym, tak by zapewnić zrównoważone inwestycje w infrastrukturę lokalną, regionalną i krajową oraz zarządzanie ryzykiem na słabiej rozwiniętych obszarach miejskich i wiejskich, w tym w regionach przygranicznych, wyspiarskich i najbardziej oddalonych;
13. podkreśla, że należy opracować i utrzymać programy i środki UE dostosowane do potrzeb regionów podatnych na klęski żywiołowe; uznaje, że w kontekście finansowania regionalnego potrzebna jest wbudowana elastyczność kryzysowa;
14. uważa, że programowanie i realizacja inwestycji regionalnych finansowanych z budżetu UE powinny być nadal objęte zarządzaniem dzielonym, aby móc reagować na potrzeby

państw członkowskich, regionów oraz obszarów miejskich, wiejskich i oddalonych, zwłaszcza w celu umożliwienia obszarom miejskim i wiejskim przystosowania się do nowych wyzwań, takich jak powódzie;

15. podkreśla, że pod względem kompetencji samorządów lokalnych i regionalnych występują różnice między państwami członkowskimi; przypomina, że władze lokalne i regionalne odgrywają zasadniczą rolę w planowaniu, przygotowywaniu i wdrażaniu projektów, które powinny przyczyniać się do przystosowania się do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i gotowości w terenie; apeluje o wzmocnione podejście ukierunkowane terytorialnie, tak by działania w zakresie gotowości na wypadek klęsk żywiołowych i zarządzania klęskami żywiołowymi miały miejsce bliżej szczebla regionalnego i lokalnego;
16. podkreśla, że polityka regionalna UE odgrywa zasadniczą rolę w rozwijaniu odpowiednich zdolności władz lokalnych i regionalnych, oraz wzywa do umacniania ich roli; podkreśla, że zdolności techniczne, finansowe i administracyjne mają zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania, że organy zarządzające oraz samorządy lokalne i regionalne zdobędą wiedzę techniczną, zwłaszcza na temat zmiany klimatu, przydatną do planowania przestrzeni miejskiej i wiejskiej oraz zarządzania nią; jest przekonany, że poprawi to opracowywanie i ocenę wniosków w sprawie projektów oraz umożliwi skuteczniejszą alokację zasobów i zadowalające wykonanie budżetu, bez znacznego ryzyka anulowania inwestycji UE;
17. apeluje, aby istniejące programy pomocy technicznej i programy doradcze były ukierunkowane konkretnie na mniejsze gminy oraz obszary transgraniczne, oddalone i wiejskie, a także regiony najbardziej oddalone i wyspiarskie, tak aby pomóc im reagować na nowe wyzwania, takie jak transformacja ekologiczna i zmiana klimatu; podkreśla w związku z tym znaczenie instrumentów pomocy technicznej opracowywanych w ramach współpracy między Europejskim Bankiem Inwestycyjnym a Komisją; apeluje o ukierunkowane wsparcie w formie 100 % finansowania unijnego z przeznaczeniem na budowanie zdolności technicznych, finansowych i administracyjnych, opracowywanie i przygotowywanie projektów, określanie i tworzenie harmonogramu projektów, a także zapewnianie zdolności planowania strategicznego, w tym instrumentów planowania;
18. apeluje o większe włączanie inicjatyw Komisji, takich jak unijne Porozumienie Burmistrzów na rzecz Klimatu i Energii, w opracowywanie i wdrażanie nowej generacji inwestycji w gotowość na wypadek klęsk żywiołowych; dostrzega, że wsparcie w zakresie polityki i wdrażania, ukierunkowane na burmistrzów i samorządy lokalne, przynosi znacznie lepsze wyniki w kontekście wdrażania polityki;
19. zachęca do wzmocnienia ram współpracy regionalnej między krajami Europy Środkowej i Wschodniej oraz zachęca do skorzystania z pomocy międzynarodowych ekspertów w celu wsparcia wysiłków na rzecz odbudowy, aby wspierać wspólnie strategię zarządzania klęskami żywiołowymi, dzielić się najlepszymi praktykami i poprawić transgraniczną gospodarkę wodną;

Przystosowanie się do zmiany klimatu

20. wzywa Komisję do szybkiego przedstawienia europejskiego planu przystosowania się do zmiany klimatu, który zapowiedziała w ramach wytycznych politycznych na następną kadencję Komisji Europejskiej (2024–2029), w tym konkretnych wniosków ustawodawczych, w celu skoordynowania wysiłków na rzecz zwiększenia przystosowania się do zmiany klimatu i odporności zgodnie z celami Europejskiego prawa o klimacie i porozumienia paryskiego, aby wzmocnić odporność naszych społeczeństw i dostosować się do skutków zmiany klimatu, zapewnić regularne oceny ryzyka oparte na podstawach naukowych, wymierne cele w zakresie odporności oraz wspierać i koordynować działania państw członkowskich w zakresie gotowości, planowania i współpracy transgranicznej;
21. podkreśla w związku z tym potrzebę dalszych pilnych inwestycji w zarządzanie powodzią i środki zapobiegania ryzyku, w tym lepsze systemy wczesnego ostrzegania, systemy monitorowania w czasie rzeczywistym, infrastrukturę zarządzania powodzią i rozwiązania oparte na zasobach przyrody, a także długoterminowych inwestycji w zieloną i niebieską infrastrukturę, np. poprzez zapewnienie strumieniom i rzekom większej przestrzeni poprzez przywrócenie naturalnych terenów zalewowych i starorzeczy, terenów podmokłych i lasów oraz poprawę retencji wody poprzez przywrócenie krajobrazom funkcji zatrzymywania wody; wzywa do wykorzystania wszelkich potencjalnych efektów synergii między instrumentami planowania opracowywanymi przez państwa członkowskie, np. planami naturalnej rekultywacji, planami dotyczącymi obszarów glebowych, zintegrowanymi planami zarządzania na mocy dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych⁶ i zarządzania ryzykiem powodziowym, przy jednoczesnym unikaniu niewłaściwej adaptacji;
22. w związku z tym wzywa Komisję, aby ograniczyła przeszkody biurokratyczne i przyspieszyła procedury zatwierdzania budowy i naprawy infrastruktury przeciwpowodziowej oraz rozwiązania oparte na zasobach przyrody, tak aby pilnie potrzebne środki ochronne można było wdrażać bez zbędnych opóźnień; podkreśla, że wymaga to krótszych procedur, dobrze określonego zakresu odpowiedzialności i wyraźnego skupienia się na niezbędnych środkach budowlanych;
23. podkreśla kilka przykładów skutecznych środków zapobiegania powodziom i ochrony przeciwpowodziowej, często przy wsparciu z funduszy UE, które pomogły niektórym regionom i społecznościom ochronić się przed najgorszymi skutkami trwającej powodzi, takich jak zbiornik Racibórz Dolny i otaczające go suche poldery w Polsce, które odegrały kluczową rolę w ograniczeniu szkód we Wrocławiu, a także tereny zalewowe Dunaju i inne środki zapobiegawcze w Dolnej Austrii i Wiedniu;
24. zwraca się do Komisji, aby oceniła wdrażanie obowiązujących przepisów dotyczących zapobiegania powodziom w UE oraz skuteczność wcześniejszych projektów finansowanych przez UE, przedstawiając zalecenia dotyczące lepszego wykorzystania środków unijnych; wzywa państwa członkowskie do zaktualizowania swoich planów

⁶ Dz.U. L 135 z 30.5.1991, s. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/271/oj>.

działań przeciwpowodziowych, aby określić strefy wysokiego ryzyka powodziowego i miejsca, w których należy wstrzymać plany budowlane, w celu poprawy zapobiegania ryzyku i zwiększenia ochrony ludności;

25. zaznacza, że rozwiązanie problemu nierówności społeczno-ekonomicznych ma zasadnicze znaczenie dla sprawiedliwego przystosowania się do zmiany klimatu; podkreśla, że różnice w podatności na zagrożenia różnych grup wymagają ukierunkowanego podejścia do przystosowania się do zmiany klimatu oraz gotowości na wypadek klęsk żywiołowych i zapobiegania im;
26. podkreśla, że powódzie, susze, pożary i inne ekstremalne zjawiska pogodowe stwarzają poważne wyzwania dla wielu sektorów gospodarki, w szczególności dla sektora rolnego i rolników, którzy ponoszą dalsze straty i nie są w stanie zebrać swoich plonów; wzywa Komisję do lepszego zajęcia się wpływem tych zagrożeń związanych z klimatem na produkcję żywności, bezpieczeństwo żywnościowe i dochody rolników;
27. zaleca wykorzystanie zaawansowanych narzędzi programu Copernicus i danych z teledetekcji do wspierania środków zapobiegawczych;
28. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.